

"Stajerc" izhaja vsaki petek, dатiran z dnevnim naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 5 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je platiati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vini.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Ti, ki si nas kmete ljubil!

Komečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 24.

V Ptiju v nedeljo dne 16. junija 1907.

VIII. letnik.

Kraljica laž.

Zopet je pričela vladati, zopet dviga svoje kleslo, zopet ji sledijo tisočeri ljudje in ji navdušeno kličejo: slava ti, slava ti, kraljica laž... V staroveški Indiji so izpoznali prominuli narodi, da je laž vir vsega zla, — in naložili so najbrži kazni lažnikom. Vsa zgodba človeštva ni nič druga nego večna borba proti laži in za resnico. Največji duhovi, najpomembnejši možje so žrtvovali svoje življenje za resnico in so bili premagani od nesramne vlačnega, ki so si jo postavili lažniki na na prestol in ki jih kličejo: slava, kraljica laž...

Veliko poguma in značaja mora imeti človek, da ne izgubi zadnjo upanje. Kajti kakor divja vojska besni in ropota mimo nas armada mogučne kraljice laži. In tisočeri se ji klanjajo, tisočeri binavski sebičniki, tisočeri zaspanci in bojazljivci...

Ali ni tako?

Pravijo, da so sijajno pri volitvah zmagali in vendar je zmagalo le nasilje, le laž! Pravijo, da delajo za ljudstvo in vendar delajo le za svoj nenasitni žake! Pravijo, da so zagovorniki svete vere in vendar so le omadežvalci vere! Pravijo, da so „narodni“ in vendar so le narodove pijačke!

Ali ni tako? — Kraljica laž jih je vjela v svoje zanjke in vpregla pred svoj voz in zdaj ji vpijejo: slava ti, kraljica laž...

Mi pa smo uporniki v kraljestvu laž! Mi se ji ne prodamo! In mi vemo, da velja tudi še danes stara zapoved indijskih narodov: najbrži greh je laž in najhujša kaznenaj zadene lažnike. In zadelo jih bode — kazneni ljudskega zaničevanja in prokletstva!

Strahopetneži in sebičniki naj divljajo za svojo kraljico lažjo! Maščevalo se bode to nad njimi in nad njih potomci. Mi pa nimamo podova, natakniti si kinko na lice in obleči se v tujo sukno. Kakoršni smo bili, taki ostanemo in zaprej! Oh ustavnoviti našega lista in naše stranke smo naglašali, da je prva potreba našega ljudstva gospodarsko delo. Mi smo bili strogi zagovorniki gospodarskega dela, ko so ustanovljali Korošci in Brejci edino „Marijine družbe“ in ko politični „tretjeredniki“ še milili niso na kakšno „kmetsko zvezzo“. Mi smo delali na gospodarskem polju, ko narodnjaški dohitrki niti sanjali niso, da je treba pomagati izstradanemu ljudstvu. Ne naglašamo to, da bi se bahali in sami hvalili. Povedati smo boste le to, da nismo menjali svojega preprinjanja, ako kličemo danes iz novega: proč od neplodovite, hujskajoče politike, — na delo za gospodarski napredok!

Gospodarsko delo, — ali kako? Kaj naj storimo? Prekučniti treba meje sovraštva, ki ločijo slovenske kmete od nemških sosedov. Dokazati treba ljudstvu, da smo vsi vstavljeni po božji podobi. In eodvisni moramo postati, svoje slave voditelje moramo pognati proč, sami moramo vzeti vajete v roko... Ali nas razumete? Doslej smo delali, trpeli, plačevali, skrbeli in se potili za — druge! Zaupali smo vsekemu in mu prinašali krvave svoje de-

narje, — med smo nosili, da so peljali naši troti krasno življenje. Rekli so, da smo prosti kmetje, svobodni obrtniki in delavci, — in vendar smo bili le igrača v roki sitih mogotcev, le sužnji, ki brez volje in misli korakajo pod svojim jarmom... Vbogo ljudstvo, kaj so ti prvaški svoji voditelji prinesli? Ploj je postal hofrat in član nadšošča, Robič je vlekel plačo brez službe, kapelan Korošec je postal velik gospod, dr. Brejc si išče na ljudake troške lepo kariero, Grafenauer hoče imeti več odjemalcev za svoje orgle, Šušteršič se boji za svojo žindro, — ali ti vbogo ljudstvo, kaj imaš ti od tega? Zato: proč s temi prisiljenimi voditelji, proč s prišča laži!

Gospodarsko delo, — da, v podružnicah kmetijske družbe, v odborih zastopov, na predavanjih in gospodarskih shodih se izvršuje to delo! Zato pa še enkrat: glejmo, da pridejo občinski zastopi, da raznesemo med ljudstvo čimveč izobražbe, da širimo nove nazore!

Divja gonja za kraljico laž pa pripustimo svojim nasprotnikom. Le begajte se za njo, le divljajte za njo, — laž bode premagana tako gotovo, kakor premage svitlo sonca temno noč! In zadelo vas bode, lažniki, najhujša kazneni ljudsko zaničevanje in kletev ljudstva...

Politični pregled.

Zopet vojaški umor! Dne 30. aprila se je obesil dragonec Karl Sammt dragonskega polka v Traiskirchnu. Zdaj pa poročajo listi, da je bil pokojnik pravi mučenik, da mu ni druga kaznala nego — samomor. Sammt je bil za vojaščino precej nesposoben. Zato ga je trpinčil stražmojster Jätsl na vse mogoče načine, tako da si kakor zbegana žival ni mogel pomagati nego da je dezertiral in se potem obesil. Stražmojster Jätsl je dragonca vsak dan brezsrčno klofutal, dokler ni dobil ta težko bolezni v ušesih, in je moral 3 tedne v bolnici ležati. Zdravniku se ni upal povedati, od kje prihaja ta bolezen, ker mu je to Jätsl prepovedal. Ko je prišel nesrečen iz bolnice, oklofutan ga je stražmojster še isti dan zopet. Imel je še vso glavo obvezano, ali vkljub temu je moral na dvorišču toliko časa „laufšrit“ delati, da je obnemogel in na tla padel. Potem mu je Jätsl ukazal, naj se pusti obriti. Ker tega vsled pomanjkanja denarja ni mogel storiti, bil je zopet oklofutan. Bal se je vsled tega, da bi ga Jätsl kakor opetovanjo zopet v „Reitschule“ s konjskim bičom pretepaval; zato je raje dezertiral in se potem obesil. Očetu nesrečneža se seveda tega ni povедalo. Sele neki dragonec mu je pisal pismo, ki raztolmači to stvar. Tako se dela s sinovi delavnega ljudstva! Res take uniformirane bestje, kakor je Jätsl, bi zaslужile najstrožjo kazneni. Ravnopravno pri kavaleriji so še taki dogodki v navadi. Naloga poslavencev bode, da pojasnijo v zbornici ministru to stvar. Ljudstvo plačuje s svojimi krvavimi davki vojaščino, kmet si mora jemati tuje posle, ker so njegovi sinovi pri vojakih, v največjem delu morajo iti k orožnim

vajam, — in zato vsaj zahtevamo, da se ne ravna z vojaki tako kakor z divjimi zverinami. Poslanci na dan!

Državna zbornica se snide — kakor smo že poročali — 17. t. m. V prvi vrsti se bode razpravljalo o temu, da se je nekaj uradnikom službeno škodovalo, ker so kandidirali in so bili izvoljeni kot poslanci. Potem je gotovo, da se prične razprava glede volilnih sleparjev na Gališkem. Dobro bi pač bilo, da bi se pojaznilo tudi volilne sleparje v naših krajih. Potem pa se prične takoj razprave provizornega bižeta (proračuna).

Natančni izid volitev v celi Avstriji leži zdaj pred nami. Izvoljenih je:

Nemški klerikalci	96
Nemška ljudska stranka	25
Nemški naprednjaki	20
Nemški agrarci (kmetje)	19
Nemški radikalci	12
Vsenemči	5
Češki agrarci	30
Mladodelci	20
Češko-katoliška stranka	16
Narodno-socialni Čehi	9
Staročehi	6
Češki radikalci	5
Češki naprednjaki	2
Poljakov	69
Ukrajinska stranka	21
Staro-Rusini	5
Radikalni Rusini	3
Slovenski klerikalci	18
Slovenski liberalci	7
Klerikalni Italijani	9
Krščansko-socialni Italijani	2
Napredni Italijani	4
Hrvatje	11
Srbci	2
Rumuni	4
Zidovski „zionisti“	3
Socialni demokratje	87
Brez stranke	6

Največji stranki so torej nemški klerikalci in socialni demokrati. Skrajno nazadnjaštvo in skrajna naprednost sta torej v volitvah zmagovali. Napredno misleče stranke se pričenjajo združevati, da odbijejo napade klerikalcev na šolo. Kajti šoli bode veljal prvi boj!

Položaj na Ogrskem. Naš cesar se je podal te dni v Budimpešto k obletnici svojega kronanja. Obisk je imel veliki politični pomen in upalo se je, da bodo vsled tega potovanja med kruno in ogrsko vlado nastala nasprotja poravnana. Ali tega plodu ni rodilo to potovanje. Kajti Madžaroni so ravno v tem času pokazali vso svoje surovo nasilje. S surovo silo so vrgli rumunskega poslanca dr. Vajda iz državne zbornice, ker je ta svoj čas prečital neko za Madžarone ne ravno laskavo pesnico. Tudi druge želje osivelega vladarja nočajo Ogrji vpoštovati. Tako je cesar prepričanja, da potrebuje tudi Ogrska pošteno volilno pravico. Ko se je cesar v Budimpešto pripeljal, pozdravljalo ga je na sto tisoč ljudi s klicom „Eljen splošna volilna pravica“! Ali Madžaroni se bojijo te splošne volilne pravice. Zato se je cesar jako hitro iz Ogrske vrnil in položaj je postal vsled tega zopet nevaren. Še

hitreje kot cesar se je vrnil prestolo-naslednik iz Ogrske. Madžaroni so pač prevzeti gospodi...

Viničarsko gibanje na Francoskem postaja vedno resnejše. Vinogradniki so vprizorili velikansko demonstracijo v Montpellierju. Na 20 vlakih, k nogam in na vozovih je prišlo čez 800 tisoč vinogradnikov. Njih voditelj Marcel Albert je izjavil, da ne bodo več davkov plačevali in da odstopijo vsi župani ter občinski svetovalci na južnem Francoskem. Albert je vskliknil: "Jaz govorim v imenu 800 tisoč beračov!" Pričakovati je budih dogodkov.

Prvi zakon o varstvu planin, katerega je sklenil salcburški deželni zbor, je bil te dni od cesarja potrjen. Postava omogoči pametno planinsko gospodarstvo in hoče ohraniti planine svojemu naravnemu namenu. Da bi sledile temu vse druge planinske dežele!

Dopisi.

Rogaška Slatina. V zadnji številki nas Slatincane napada farška cunja „Gospodar“, češ da so na Križevu kopali in da je to slab izgled vernemu ljudstvu ter da se za nas Slatincane nikdo ne briga. Ako se črnuhi res nič ne brigate za nas, zakaj pa pride ob sv. Treh Kraljih k nami fehtarit in kronice pobirati? Ako smo res tako malo vredni, potem se tudi za naše denarje ne brigajte! Ako smo nujno delo, ki se ni dalo pretrgati, pošteno opravili, nam milostljivi Bog to gotovo odpusti, ker ga s tem nismo toliko žalili, kakor ga žalijo duhovniki, ki v hiši božji politikujo. Tako je organist pri sv. Križu med službo božjo letake delil!!! Torej „Gospodarček“, skrij se s svojim dopisom za peč, ker ima sam dosti za pomemati. Kadar pomedete ta dopisun pred svojim pragom, povabimo ga mi Slatincani. Na svidenje!

Sv. Tomaž pri Ormužu. Resnično je, da izgine vse na svetu. Tudi pri sv. Tomažu bo enkrat minulo in izginilo, kar je nepriljubljenega in vsiljenega za našo faro. Minul je tudi tisti „veseli“ dan, katerega se je naša duhovščina tako veselila, 14. majnik, v proslavo časti nam kot poslanca vsiljenega dr. Ploja. Res, vedli smo: ako ravno nas je precejšno število naprednega mnenja, da nas prekosojo v volitvi; pa nič ne de, ker je večina omamljenih, nekteri od žganice, drugi pa od popovskega duha. Enkrat se jim bodo odprle oči, tistem ki še močno spijo, in tistem, ki še dremljejo, pela bo druga; ali žali Bog, pozno bo! Mi naprednjaki nismo nikogar silili, nagovarjali, ali fehtarili za glas kakor naš kaplan Močjak, Caf in Plohl, občinski svetovalec. Ti so „sveto“ delali za svetnika neomadeževanega dr. Ploja; le ta mora biti poslane, ta zamore pri vladni kaj storiti! Ja ja, dragi mi čitatelj, oj „storiti“, pa za duhovnike in druge take, ki denar vležejo od nas. Mi ubogi trpini moramo plačati, za nas pa se ne stori ničesar, ker to bi mu bilo presitno, da bi se moral malo zameriti svojim naprej postavljenim in se za nas potegovati. Saj nič ne de, ako ravno je Ploj ločen v zakonu, samo da bi le za nas kaj storil, pa bi ga hvalili, in še znabiti tudi molili kakor mu to dandanes duhovščina dela. Takemu gospodu, ki ima zlati koler, ni nič greh. Greh je le nam navadnim ljudem, kateri ima, ako pogleda lepo žensko ali se jo kje dotakne, hitro smrtni greh. Ali Ploj, ta je brezmadežni, ta sliši že v cerkev mesto svetnikov, njegovo ime se slavlja in preslavlja! Še 2. junija t. l. je kaplan Močnik na prižnici se izrazil, da bi naj tiste sram bilo, kateri niso Ploja volili, temveč rajši nemškutarja. Hej, dragi kaplanče Močnik, nas pa ni čisto nič sram; mi smo volili po svoji pravi vesti in nas ni nikdo zapeljal, koga naj volimo; nam tudi ni nihče volilnih listekov podpisoval kakor ste Vi in Plohl, ki sta po kočah hodila in na ušesa šepetala! Ali vas ni sram? Sram in še enkrat sram Vas aodi! Lansko leto ste kričali na prižnici: „Vera je v nevarnosti, na razdržitev zakona nas silijo, podpišite se, da ne dovolite, vera je v nevarnosti.“ Letos pa si agitiral za Ploja, ki je ločen od svoje žene. Duhovniki si misljijo: Hej, Ploj, še naše farmanske device ti damo, vsaka ima po eno svetinjo; saj si nam spravil večjo plačilo, za kmečki, delavski in obrtniški stan pa nič. Dragi kaplan, za danes dovolj! Nas naprednjakov pa ni čisto nič sram. Mi smo

volili po svojem mnenju in za naš blagor, Vi duhovniki pa v zahvalo, ker ste dobili večjo plačilo. Vaši petolici pa bodo že dobili plačila od Vas, ker pregor pravi, da mora biti plačan vsaki vinar če ne na tem pa na onem svetu.

Nevršašeni naprednjaki.

Iz Brežic. Dragi „Štajerc“! Ker si Ti le-tošnjo zimo precej natanko pokrtačil nekatere izmed naših prvakov, so ti zdaj vtihnil, a boj misli zopet na novo izbruhnuti, k čemur nam daje glavni povod neko človeče, kti sliši na ime Anton Sikošek in je duševno še dokaj večji revček kakor telesno. Nekaj je pač pri njem zelo bujno razvito in to je njegov dolgi jezik, s katerim bi lahko segel čez celo „majko Slavo“ in ubil vse, kar ne tuli z njim v prvaški rogu. Ta privandranec, ki s svojo osebo nadleguje mestu in okolico, napada s svojim dolgim jezikom v prvi vrsti naprednjake ter jih izziva z raznimi psovkami kakor „nemčur“ in „lažnik“, kar mu je nakopal že marsikato tožbo in kazen; a on vkljub temu še ne miruje! Prijateljsko je svetujemo, Sikošek, sledete: Ako ne bodeš v bodoče brzal svojega jezika in se rajše bolj zvesto svoje službe držika, doletela te bo še hujša brca, kakor te je baje tistikrat, ko si se hodil nekam (v Štrmje) ženit ter dobil namesto dekleta ne baš častno in prijetno slovo, ker se je tekom časa docela izpoznao twojo gori navezeno lastnost in druge neznačajne običaje. Vreden njegov pajdaš je neki Ljudevit Pernat, kateri je Sikošeku v vsem podoben. Ta dva „dična junaka Slovenije“ ali „die Busenfreunde Kastor und Pollux“ imata tudi še to lepo čestnost, da rada pijeta „gratis“ iz tujih glažev na račun drugih, vsled česar sta večkrat primorana svojo barvo in „prepričanje“ menjati.

Gor. Bistrica. Dragi „Štajerc“! Ne bodeš mi za zlo vzel ako ravno še nisem bil do zdaj tvoj naročnik. Ali vedi pa da mi ni zaostala nobena številka, da bi ne bil tvojih novosti čital in prebiral... Bil sem tudi vedno Tvoj strogi zagovornik, kadar se je po Tebi udrihalo. Toraj naprej. Čital sem tudi, ko nam naznanjaš zaradi volitev, kako se je volilo in sleparilo. Tako se je tudi godilo pri sv. Venceslu okr. Sl. Bistrica. Večina ljudstva je bila zato, da bi se g. Kresnik volil, ali župnik Gregorec, And. Osimnic, njegova sina Jan. in Jakob Osimic in Jan. Bohak so to zabranili. Kjerkoli je bil naš kandidat Kresnik zapisan, povsed so listke proč pojemali, in na drugi strani Pišanca zapisali. Fej! Dokaz temu so priče, ako bode potrebna. Nič bolj pošteno se ni godilo in volilo na Tinju, samo k nam na Gor. Bistrico se ne upa priti kakšni sovrag. Toraj dragi Štajerc, naznani tudi to, ako je vredno, višji oblasti. Želim biti tvoj naročnik in krepki junak proti sovragom. Zakaj naše geslo naj bode: Opri oči, in mošno skri.

Iz Kalobja. Dragi „Štajerc“, vedno imamo kaj novega. Moramo naznaniti, kako se je pehal naš župnik Kostanjevič pri volitvah s svojimi podrepniki. Neki Mlaker je prišel že čisto ob pamet. Ko so drugi na polju delali, hodil je on po fari ter nagovarjal za farovško torbo. Pa jih je le panalo! Mislite, da smo mi kmetje tako zarukani kakor ste vi „podklobučani“? Ne! Ako ravno si bil ti Mlaker pri kapucinih, zato le ne bodeš imel vse Kalobje pod komando. Raje bi ostal tam in bi lonec pomival. Mlaker je listke „laži-kmeteckie zvezze“ zunaj na kapelo pribijal, zvečer pa dolji jemal. Tudi Štefan Joža se ni odpovedal farovškemu klobuku. Župnik je pribijal listke na cerkev. Pa tudi to ni pomagalo. Dragi Kostanjevič, ko bi bili mi proti tebi, kakor si ti proti nam, bi ti slaba predla. Čemu se repenčiš? Ali smo mi krivi tvojih slabih izgledov? Ali smo mi krivi, da si dal kuharico na „urlaub“ in bil tako dolgo brez pečenke? Čemu si našel naše fante iz zagrade in jih ozmerjal? Kdo je kriv, da so ostali brez mače? Zagovarjal se bodeš še kje druge!

Sv. Rupert nad Laškim. Župnik A. Mojzišek nam je poslal daljše pismo, kateremu naj posnemamo poglavitev stvari. Prisileni sicer nismo, objaviti to pismo. Ali zdi se nam pošteno in resnice se ne bojimo. Župnik piše: „Slav. uredništvo Štajerca“ v Ptaju. V štev. hoče dopisnik iz St. Ruperta pri Laškem mene zaradi bolezni, ki je trajala tri meseca, osmešiti, kakor bi bolzen hlinil, toda zaradi tega ne mislim se za govartati, ker je tukaj v okolici dobro znano,

da sem bil res bolan in ne le na videz in so me volitve ozdravile. Ravno tako služenki ženi, kteri sem baje za pogreb preveden, češ, da edini v moji službi tukaj, kar pa po nedolžnem. Žena je naročila zvonjenje dveh cerkvah; bil je slovenski pogreb, za to dve cerkev, grobokop, organist in mežnar vse v prejeli 13 f. 45 kr. Ponudil sem se ženi, da pošljem račun sl. glavarstvu in vendar ni hotel tega imeti; za to imam priče. Dopisnik ne boj boljšega, kot da se v časniki pritoži če me da jaz, ki oskrbujem poštno službo dozdaj, padam naročnike „Štajerca“ in da jim lista izročim, da morajo prevečkrat list reklamirati. Kar se prvega tiče, ima dotedčni tožitelj do me sovraščo kratek čas sèm, iz sovrašča hrovra zoper mene in tega sem jaz enkrat svaril pa zasebno; drugega naročnika lista, Štajerca“ nisem kot poštar napadel. Tudi nisem kot poštar nikdar lista zadržal, ampak sem pa sloval nepristransko; če list „St.“ ni ob svoji navadnem dnevu prišel, nisem kri, prišel je drugi dan po glavnega poštnega urada v Šent Juriju na j. ž. Kolikor se morem spomniti, javim, da je dopisnik, ki se čez pogosto reklamiranje „Štajerca“ pritožuje, le enkrat rekel miral od tega časa, kar list dobavlja in tudi tem slučaju nisem jaz bil kri. Toliko sem uredništva v pojasnilo glede dopisnika in Štajera, ki je pa tudi politični nasprotnik Štajera, ki je hudi pristaš „narodne stranke“. Pri Štajeru, dne 4. junija 1907. A. Mojzišek, župnik, rodom Čeh, ki je napaden bil v Štajeru od enega Kranjča, in vendar oba dva jesta Štajerski kruh. — Tako župnik! Na vsak način bi bilo pač bolje, ko bi se župnik sploh ne pel z drugimi posli (kakor pošto itd.). In še bolj bi bilo, ko bi duhovniki pustili politiko pri mnenju in ne napadali ne kot duhovniki ne kot postar politične nasprotnike. Sicer pa smo hoteli govoriti Mojzišeka le posvariti, naj ne sledi svojim župnikom in tičnim sobratom. S tem je stvar končana.

Iz Planine. Dragi nam „Štajerc“! Tako je na mački na rep stopiš, pa se oglasi. In takrat je z našim provizorjem. Poglej ga, poglej, kakšnje reči piše v tisti smrdljivini od Brezovca zavrnjeni mariborski cunji (št. 29.). To niso vse očetje, ki so bili spodaj podpisani, kjer je tako reč preveč zabiti in neumni. Zato je pa provizor v farov poklical in prosil za imenovanje in podpise, a pisal jih je pa striček Gartman. Pa jaz tega ne bi vedel, ko bi se ne bi vedel, ena njegovih dečiček nekje izrazil, namreč tistu lepa brezmadežna Cilika (ne vem ali je kuhanica ali kelnarca, ali ljubica), ki je rekla: le poleg kajte, sedaj pa pride nekaj drugega v časopisu sem videla vse v farovžu. Ta devica je tako neumna, da vse pove, kaj se v farovžu. Ta devica je tako neumna, da vse pove, kaj se v farovžu godi in kako posteljco postilja in še druge mene, katere ti bomo v prihodnji naznani. Svedeč, „mlečozobci“ vse vedo, ki so jim pa ravno vse nosi, ako ravno v cunji stoji, da nismo njegovi farani. Le počakajte, v takih rokah še niste zboleli... Smrdljivec mariborski tudi da posebno eden izmed nas „mlečozobci“ ne pride v cerkev; le pred volitvami je baje hodil. Vendar vidiš, šmenta! Kako bi pa potem vedel, kaj se provizor v cerkvi obnaša? Namreč da je le mogoče, tak zblisknejo njegove nedolžnosti gori na kor, kjer je lepa Cilka. Ja kaj ne vidiš doma zadosti? Visoko se že spravi bode kmalu topla v nebesa skočila, ako se ne bode prej tako zgodilo, kakor se je Kalobje kuharici in več takim. — Pa kaj se nam grozite, da kaj da bo, ako mi naša članke popravimo. Pa kdo ste pa tisti? Kar je prav, jih bomo že prihodnji popravili. Pripravljeni bodite, kjer vidimo, da imate tudi toliko sramote, kakor ima volk straha. Na denje mlečozobci!

Iz laškega okraja. Popisali smo pred kratkim nastopanje Benkovičevih volilcev in se petali tudi z občinskim odbornikom Petekom sv. Krištofom. Naš dopisnik nam zdaj poroča, kar smo pisali o ribjem lovju g. Peteku, to odgovarja resnici. Prostovoljno, ker nočemo komur krivice delati, budi to popravljeno. G. Petek nam je sicer poslal tudi „popravek“, §. 22. (?) ali popravek smo odložili. Še enkrat: Mi izjavimo, da to ni res, kar smo pisali o g. Peteku, ki nam naj to oprosti. In

moogostranskemu našemu delu se nam vrine lahko pomota. Kar se pa dopisnikov tiče, naj ti natanko pazijo, da nam poročajo le golo resno. — Uredništvo „Stajerca“.

iz Št. Vida pri Planini. Sprejeli smo sledeča 2 mradna popravka, katera nam veli postava ponatisenit brez vsake opombe: V smislu § 19. tisk. zakona zahteva podpisani, da sprejmete sledi uradni popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Št. Vida pri Planini“ v štev. 20., dne 19. maja 1907: 1. Ni res, da Tonček noče več evangelij oznanovat, res pa je, da ga z veseljem vasko nedeljo in praznik oznanjuje. 2. Ni res, „da on nič drugega ne govoriti na prižnici, kakor le o posvetnih rečeh in kdo mora voljen biti“, res pa je, da je vsikdar oznanjeval in razlagal sv. evangeli in med drugim govoril tudi o tem, da je treba vero v dejanju kazati pri volitvah. Župni urad sv. Vid na Planini, dne 27. maja 1907. Anton Ribar, župnik. — V smislu § 19. tisk. zakona zahtevata podpisana, da sprejmete sledi popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Planine“ v štev. 20. dne 19. majnika 1907.: 1. Ni res, da bi bila moralna župnik iz Št. Vida in iz Planine ob času Benkovičevega zborovanja iti na pogreb, res pa je, da bilo zborovanje končano že pred peto uro, pogreb pa je bil navedan na šesto uro. 2. Ni res, da bi bila pogreb preložila, res pa je, da ga nisva preložila. 3. Ni res, da bi kdo prišel po njih in jih vpraval, ali še vejo kam da morajo iti, res pa je, da sta sama dobro vedela, kaj imata storiti in ni bilo treba takega vprašanja. — Župni urad sv. Vid na Planini, dne 28. maja 1907. Anton Ribar, župnik. Župni urad na Planini, dne 28. maja 1907. Franc Gartner, provizor.

Iz Koprivnice. Sprejeli smo ta popravek: V smislu § 19. tisk. zakona zahtevam podpisani, da sprejmete sledi popravek z ozirom na Vaše poročilo „Iz Koprivnice“ v št. 21. z dne 26. maja 1907: Ni res, da sem jaz župnik Janez Prešern pred volitvijo skakal okoli faranov; res pa je, da tega nisem storil. Ni res, da jaz tri nedelje in na praznik Nebohoda nisem božje besede razlagal temveč o sami volitvi govoril; res pa je, da sem vsako nedeljo in na praznik Nebohoda razlagal božje besedo; peto nedeljo po velike noči pa sem po kn. škofovem ukazu bral pastirske list. Ni res, da sem organistu in vsem pevcom rekel, da naj gredo gori na hrib, naj tam od veselja zapojejo na zdravje Korošca; res pa je, da so to storili prostovoljno, ne da bi jim bil jaz rekel. V Koprivnici dne 27. maja 1907. Spoštovanjem Janez Prešern, župnik.

O p o m b a : Kdo Vam neki to veruje, gospod fajmošter? Vse je res, kar smo mi trdili! Mislite, da ljudje ne vedo, kako grdo zlorabljajo politikujoči duhovni postavo? Bičati smo hoteli le dejstvo, da se vtikate v politiko, ki bi Vam morale biti deveta brig. Vse drugo je postranska stvar. Poboljšajte se, župnik, in nikdo Vam ne reče več žal besede!

Sv. Lovrenc na dravskem polju. Zopet vpijajo klerikalni krčači: zmaga je naša! Ali mi napredni može tega ne verujemo. Precej nas je že in več nas bode! Mi ostanemo trdni. Zlasti mi Apačani smo trdni stali, čeprav sta dva podrepnika po vasi nosila listke in agitirala ter imena popisavala. Mi smo volili edino! Zdaj gledamo jasno in vemo, pri čem da smo. Klin s kinom, zdaj bodemo mi nasprotnikom na prste gledali; posebno pa Frasi in njegov špiralni gostilni. Tudi drugim imamo še marsikaj povedati. Za danes še zamolčimo to, ali kmalu pridemo z vsem materijalom in takrat, pravki, izve svet marsikaj lepega od vas! Farani.

* * *

Celovška okolica. (Volitive) Kakor znano je prišel naš napredni kandidat za državni zbor v ojo volitev z socialistom Lukšom. Naš napredni kandidat, g. Kirschner, kateri je tudi naš deželnji poslanec, je odstopil od kandidature in je objavil ta njegov korak v časopisu, ker od klerikalcev pri ožjih volitvah ni hotel glasov. Vkljub temu so pa klerikalci pod vodstvom Brejca in kaplana Podgorca volili gosp. Kirschner-ja. Na velikih plakatih je bilo čitati: „naš kandidat je kmet Kirschner“ in „kmet voli kmeta.“ Gospod urednik, Vi boste mislili: no mi Korošci imamo dobre klerikalce, kateri kar čez noč postanejo „beli.“ Tem pa ni tako. Morebiti

ste že slišali, kako so nasabali sociji generala krščancih socialistov, kaplana Walcher-ja, da jim bodo pomagali pri ožjih volitvah do zmage. Smešno je, kako je tega črnosuknježa držal za norca priprosti knjigovez Waller v Celovcu, kateremu je oblabil kaplan Walcher še denarje da bi se peljal v Špital in ukrenil vse potrebitno pri socialistih v tem okraju. Waller je to storil, se peljal zgodaj zjutraj v Špital, sedel tam v kavarno in prebiral časopise, medtem ko je čakal kaplan Walcher brzojavni odgovor v Celovcu. Soci je naredil „špas“ in mu je telegrafiral, da je vse urejeno. Kaj so imeli sedaj farji v Beljaku in okolici za opraviti, da so naznani vsem „katoličanom“ da morajo voliti socija Rieseja, pa ne kmeta Wiegele, kateri je bil njih kandidat. Posledica tega špas je bila, da je bil soci izvoljen in strašna jeza je na socije, ker ti niso ubogali kaplančku, da bi „volili črno“. To se mora rdečkarjem takoj vrniti si je mislilo kaplane in izdal parolo, naj v celovški okolici volijo pri ožji volitvi vse klerikalci Kirschner-ja. „Vsi kateri ne volijo kmeta Kirschnerja, so izdajalci ljudstva“ so pisali kaplani, in „socija nikaš volimo“. Gospod urednik, pa vidite, kako „fejs“ so naši čruhnali; 14. maja so rudeči, 23. maja pa beli. Kaplanički Walcher, Podgorci, t. d., zakrijte se v Vaše črne suknje, da Vas nihče ne bode videli, zakaj pošteni ljudje se ne prebarvajo kakor Vi, kar črez noč. Ali Vas ni sram, ko vidite pomočnika Wallera, kateri ni nikdar študiral, in je Vas vendar tako farbal, čeprav ste vedeli, da ta ni voditelj, ampak Riese, kateri je rekel, ko ste hoteli žnjim kompromis skleniti: „Der Walcher kann mich gar haben.“ Tako je stvar, gosp. Podgorc, Walcher in drugi!

Sv. Jakob v Rožu. Predragi „Stajerc“, tudi jaz prosim za mali prostorček. Tudi pri nas so agitirali črnosukneži na vse pretege. Celo v gozd bi bil sei naš kaplancek po enega kajžlarja, ki je tam grabil, ko bi le kolitkaj vedel, kje da je. Prizadevali so se črnuhi na vse kriplje. Na binkoštni torek, od kapelice gredē, so se posvetovali pri nekemu klerikalnemu goštiničarju, vplili so pri temu tako močno, da so mimo idoči ljudje misili, da je kdo znotrel. In vendar je bil ves trud zastonj. Mi na prednjaki smo zmagali! Ko smo 23. maja o naši zmagi zvedli, ustrelil je nekdo z revolverjem 2 krat v zrak. Seveda je bilo to našemu županu Kobentaru preveč. Še tisto noč je vse žandarmarij naznani. O župan, mi ti bomo pesem zapeli! Naši klerikalci pa so že en dan preje imeli deset mežnarjev nabasanih, — pa zastonj! Pili so na medvedovo kožo, predno so medveda ustrelili... Mi ostanemo trdni, čeprav so med največjo klerikalno hujškarjo! Naš poslanec Kirchmeier naj živi!

Novice.

„Popravki po § 19 in komarji — to so sitne nadlage v teh vročih dneh. V našem uredništvu je sicer komarjev veliko manj kakor „popravkov“. Ali slabí bi bili, ko bi nas spravili komarji in „popravki“ iz ravnotežja. Mi se le smejimo! Danes ve vendar že vsak capin, da vsi „popravki“ brezvestnih farških hujškarjev niso vredni piškavega oreha. Zanimivo je pa to, da sta dve tretjini teh skozinskoz zlaganih „popravkov“ popolnoma nepostavno skrupcani; večji del politikujoče duhovščine na Stajerskem in Koroškem nima niti toliko izobrazbe, da bi znali spisati „popravek“ po § 19. Društva slabih farjev v Ljubljani in Mariboru morajo priti na pomoč... Učite se najprej, vi farški prepname, vi lažniki, ki zlorabljate cerkev in postavo, — učite se in potem šele pridite se z nami bojevati. Res slabí bi bili ko bi se zaradi teh črnih komarjev jezili! Le pošljajte popravke, le pisarite, le lagajte, — mi in ljudstvo in celi svet se vam le smeji! Popravkarji v kuhah, — kaj ko bi enkrat povravili vaše pokvarjene možgane?...“

Imejte usmiljenje s ptico! Slabo vzgojeni otroci imajo hudo navado, razdirati ptičje gnezde in zatirati mlado ptico. Kdor ima le pojem koliko koristi ptica človeku, ta mora obsojati to nastopanje. Starši! Poglejte, kako žalostno izgledajo naši sadonosniki, ker jih uničuje mrčesje. Ptica edino je naša dobrotnica.

Pazite torej, da bi otroci ne razdirali gnezdov in ne zatirali naših dobrotnic!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kaj je s hofratom Plojem! Pred kratkim šele so pisali listi, da se pri sodnji v Leobnu nadaljuje preiskava proti hofratu Ploju po § 128 k. z., in da se je že celo vrsto prič zaslišalo. Prvaški listi so to seveda zamolčali in klerikalni „Stimmvieh“ je oddal vkljub temu svoje glasove za nedolžnega Miroslava. Kako stoji zdaj stvar, ki se vendar že tako dolgo zavlekla? Mi sicer ne vemo, kako daleč je prišla sodnijska preiskava. Nemški poslanec Stein pa je pisal pred kratkim v listnici svojega časnika o celi zadevi takole:

Časopisi naznajajo, da se vrsijo že dalje časa zaslisbe pri proti hofratu dr. Ploju, katerega sem dne 12. novembra 1906 v parlamentu o b o d o l z i l zločina. (oskrumba, § 128 k. z.) Svoj čas sem očital v parlamentu temu čednemu hofratu z medicicom tudi s l e p a r i j o s c e h o (Zechprellerei). Samoumevno imam v s e d o k a z e v roki in bodem temu avstrijskemu sodniku in c. k. hofratu se marsikov povedal. Tudi imam dokaze v roki o n e s r a m i d e n u n c i a c i j i (vohunstvu) hofrata Ploja napram nekemu nemškemu uradniku. — Stein.

Tako piše Stein o „dičnemu poslancu ptujsko-ormužkega okraja“! Mi nimamo temu ničesar pristaviti. Ali vsak drug človek bi se najprve opral. Ako pa tega hofrat Ploj ne more, ako je vse res, kar mu očita Stein, potem — izgini hofrat!

V tetki „Domovini“ je izlil neki neznani V. G. svoj žolč, češ da ni lepo od nas, ako imenujemo bivšega poštnega oficijanta Schwarza prvaškega tata. Čudno, — draga tetka „Domovina“, kako to, da nimaš vedno tako usmiljenega srca? Ako bi pristaš naše stranke staro žemljo ukradel, prineslo bi glasilo „strumpfabrikanta“ celo vrsto člankov. Vsak umor, uboj, vsaka tativna in sleparija, ki se zgodi v tem ali onem zndru, napišejo prvaški listi na naš kontu. Mi pa naj zamolčimo, ako krade pravi pristaš prvaške stranke?! Tisti V. G., ki joka v tetki „Domovini“ za Schwarza, naj se skrije! Zdi se nam le sмеšно, ako se hočajo prvaški zdaj Schwarza otresti. Ako ni bil vaš pristaš, zakaj pa ga še zdaj branite? Pravijo, da je Schwarz „revzej brez imena in karijere“, — in nam se zdi, da je tej prvaški gospodi presneto malo za Schwarza; očistiti hočajo le zastavo pravakov! Ali — to gre težko!

Hujškanje v Dražencih postaja vedno večje. Zdaj že pošten človek komaj izhaja med pristaši „črnega purgermajstra“. Res, sramota je to in kruto se bo maščevalo. Po cesti vpijejo nedorasli fantalini svoj neumni „aufviks“ in mislijo, da se bodo resni ljudje z njimi zaradi graškega kramarja Kremserja prepirali. Posestnika Blaža Klep, ki ni volil za klerikalce, so Hribovšek, Štrucelj in drugi pri košnji z nesramnimi psovkami napadli. Čujemo, da je že tožba proti Hribovšku vložena in tudi poslanec g. Malik bode klerikalne razgrajače tožil. Mi gotovo nismo prijatelji tožb. Ali vsak ima pravico voliti kakor koli hoče in nikogar se ne sme žaliti ter psovati zaradi volitve. Sicer pa klerikalni pristaši v Dražencih niti ne vedo, zakaj se gre! Kaplan je komandiral „črnemu purgermajtru“ Štruceljnemu, da morajo nekega Kremserja voliti in „črni purgermeister“ je komandiral to svojim pristašem. Ko bi kaplan komandiral, naj se voli spodnje hlače farovške kuharice, volili bi v Dražencih te spodnje hlače... Mi opozarjamо še enkrat one, ki niso od farških smrkolinov nahujskani, naj obdržijo mirno kri. Drugače se pomenimo tako temeljito s klerikalci v Dražencih, da bo jo!

Deželosodni svetnični Sitter v stiskah. Počeli smo svoj čas, da je delal svetnični Sitter v uradu za dr. Benko-Cvenčaniča reklamo. Zdaj čujemo, da je uvedena proti g. Sitterju v disciplinarni preiskava. Naš urednik Linhart je bil že kot priča zaslišan in je podal sodniji dokaze za omenjeni članek. To je sitno, gospod svetnični Sitter, kaj-ne?

Volina sleparija. V občini Pleterje, katere župan je klerikalec Bajdaš, se je baje označilo glasovnico s številkami, da bi se izvedelo, kdo je klerikalno volil in kdo napredno. Priče za to sleparijo naj se pri nas oglasijo!

Iz Dobove smo sprejeli „popravek“ župnika Antona Pernata. „Popravek“ je nepostavno skr-

pučan in nam ga tedaj ni treba objaviti. Ako hoče župnik Pernat v „Stajerca“ dopisovati, potem si mora že tiskovnega zakona priznati. Zanimivo pa je v tem popravku, da piše župnik: — res pa je, da sem jaz po pridigi priporočal župljaniom kandidata „Slovenske kmečke zveze“ dr. Benkoviča“. Torej: hladnokrvno prizna župnik sam, da je res zlorabil cerkev v politične namene. Gospod župnik, ali ne razume, da je cerkev za verske obrede vstvarjena, ne pa za politično gajo? Ali ne čutite, kaka blasfemija tiči v tem, da se agitira v cerkvi? Ali ne veste, da v cerkvi politikujoči duhovniki ne zaslužijo imena „duhovniki“? Vse kar je prav, — ali kaj bi Vi, g. župnik, rekli, ko bi recimo okrajni sodnik v uradu politiko uganjal? Rekli bi, da se ga naj iz urada napodi. Kaj pa zaslužijo tisti duhovniki, ki so napravili iz cerkve politično krčmo?... Omenimo tudi, da župnik ni odpustil grobokopa iz službe, in da pravi, da je „mirno in dostojno“ agitiral. No, čudne pojme imate vsekakor o dostojnosti in farani bi Vam bili gotovo hvaležni, ko bi sploh nehalis s politiko. Pa brez zamere, gospod fajmošter!

Sebatov Tona, župnik v Žusmu, vidil je, kako pobalinsko „popravljajo“ njegovi zegnani bratci golo resnico. In Sebatov Tona si je mislil: Zakaj bi pa i jaz tega ne storil? Vzel je torej pero in črnilo, morda si hitro malo koraže napil in pri prijateljici modrosti izposodil, — in Tona je napisal dolgi „popravek“ po § 19, katerega nam je rekomandiranega poslal... O ti revčki na duhu! Škoda papirja znakm in zamude časa! Vrgli smo tvoj popravek v najglobješki koš, v katerem počiva že cela vrata ednako modrih popravkov. Tona, Tona, zastonji si se veselil! Pa adijo!

Iz sv. Marka nize Ptuja nam poročajo prijatelji: Žalost nas je obišla, ker nismo imeli na Telovo procesije. Stariši so oblekli otroke belo, šolarji so čakali pred cerkvijo, vse se je veselilo tega praznika, samo naš politikujoči župnik in kaplan nista hotela svojega Boga častiti. Procesije ni bilo! Vzroka zato ve menda edino farovška kuharica. Res daleč smo prišli! Ob času volitev je skakal naš župnik od vasi do vasi, od hiše do hiše, za procesijo pa so ga menda noge bolele. Pač res, da vera peša. Kaj neki meni milostljivi g. prošt k temu? Ali ne bode napravil konec politični hujskarji v sv. Marku? Ali ne bode prisilili tamošnja duhovnika, da storita svojo sveto dolžnost?

Iz Sv. Trojice v Sl. Gor. Čujemo: sledče g. Franc Schütz, posestnik i. t. d. pri sv. Trojici v Sl. gor. je lansko leto eno posestvo s slatinom v občini Žerjavce kupil ter je sedaj slatinu zelo lepo sezidal in uredil. Slatina je izvrstna in bode v korist celemu okraju. G. Schütz je zelo podjeten in je tudi to slatinu z ogromnimi stroški sezidal; zatoraj mu želimo uspeha in opozarjam vso ljudstvo na to slatinu katera se tudi po nizki ceni prodava kar je spet v korist odjemalcev. Kakor se sliši, namešava g. Schütz še hišo in tudi druge stavbe zidati, ter tako celi kraj olješati.

Iz sv. Pavla pri Preboldu nam pišejo kmetje: Za obolelega kaplana v naši fari je obdržal preteklo nedeljo neki kapucin iz Celja božjo službo. Mož se menda — kakor župnik iz sv. Petra, — še vedno ne more potolažiti zaradi poraza, katerega je doživel „financer“ Povalej pri volitvah. Kajti kapucin je raz prižnice ljudem očital, da so volili g. Robleka. Zakaj nam to pobožni kapucin izven cerkve ne očita? Zakaj omadežuje prižnico, ki je določena za božjo besedo v politično hujskarjo? V cerkvi mu ne smemo odgovarjati! Kako napravi ljudstvo s takimi političnimi hujskarji zunaj cerkve, to naj vpraša dotični kapucin svojega prijatelja dr. Povaleja, ki mu bode vedel iz lastne izkušnje mnogo povedati. P. t. kapucinom v Celju pa svetujemo: Kadar nam bodo poslali zopet kapucina v Sv. Pavel, takrat naj ta politiko doma pusti. Tukaj niso tla za hujskarjo!

Iz sv. Bolfenka pri Središču se nam piše: Vprašamo javno našega „kardinala“ župnika Zadravca, zakaj pri naš letos sv. birmi ne bode? Ali se Zadravec škofa boji? — Več faranov.

Trboveljski policij Uršič — obsojen. Operovalo smo že svarili oblasti pred tem podivjanim pijancem, ki ima že več življenj na vesti in spada že davno v ječo. Ali nikdo ni čul naš

klic. Ko je bil predzadnjic obtožen, ker je nekega rudarja umoril, poslal je sultan Roš lažnivo uradno poročilo, da je rešil svojega ljubljence Uršiča pred zaporom. Le uradna laž župana Roša je zabranila, da bi sedel po vsej pravici ta šnopsarski divjak Uršič. Pred kratkim je šnopsar Uršič zopet nekega rudarja s sabljo napadel in ranil. Zato je bil obsojen na 10 K globe. Kazen ni velika, kajti ako bi se v poštevalo vse Uršičeve zločine in lumparije, prišel bi na vislice. Ali tudi ta mala kazen je dovolj velika, da mora Roš tega divjaka iz službe pognati. Mi bodožem v državni zbornici o trboveljskem pašaliku razpravljal. Ali bojimo se, da bi se ljudstvo s am napravilo pravico in da bi se našel zopet kakšni Cilenšek, ki bi pjanca z lastno sabljo pretepel!

„Očetje trapisti“ so francoski redovniki in se doslej niso nikdar udeleževali volitev. Letos pa so oddali svojih 32 glasov za Benko-Cvenčanča. Tudi so iz samega veselja iz možnarjev streljali, ko je zmagal brežiški advokat. Ali pri streljaju je bil nekdo precej težko ranjen. Ko bi se to naprednjaku zgodilo, pisali bi črni listi, da je to „kazen božja“...

Cafova smola. Res, tehtant Caf iz sv. Tomaja ima smolo. Pred kratkim je blagoslovil neko kapelico. Blagoslovilju je sledila pojedinca. Caf ima smolo in je po mizi zlik juho. Nekdo mu hoče pomagati in vzame od peči kos papirja. Caf gleda in gleda in nakrat skoči po koncu, kot da bi ga pičil gad. Dotični papir je bila številka — „Stajerca.“ Čujemo, da Caf vsled prestanega strahu 3 noči ni mogel spati. Revež Priporočamo ga v molitev!

Lov za testamentom. Dehant v Stradenu pri Radgoni zna imenitno testamente delati. Decembra 1906 je umrla neka kočarica in zapustila okroglo 2000 K. Od teh pripada glasom oporeke cerkvi 800 K duhovniku-sposedniku. Spisal je ta testament — dehant sam; spovednik pa je bil — zopet sam dehant. Sorodniki so dobili figo! O, pač res, cerkev ima dober želodec.

Zopet obsojeni duhovnik. Politikujoči kapelanec Hugo Leitner v Obrajinji pri Radgoni ima toliko „ljubezni do bližnjega“, da deli ljudem klofute. Zaradi neke klofute je bil obsojen pred sodnijo na 50 K globe; nadalje je moral plačati 10 K za bolečine in vse troške. Zdaj lažejo klerikalci o tej zadevi. Solske otroke je učil ta katehet, naj lažejo da ni ničesar res. Ali resnica se ne da prikriti! Lepi duhovnik to!

Zupan Ornig ima letos posebno nesrečo. Komaj je ozdravil in že se mu je pripetila zopet nezgoda. Skočil je na cesti proti Juvancem iz avtomobila tako nesrečno, da si je nogo težko poškodoval.

Ptujski okrajni zastop je ostavil zgradbo ceste v Sesteržu. Nekateri postestniki so se namreč pustili nahajskati od nasprotnikov in pričeli delati sitnosti. Čelo prebivalstva je pričakovalo to cesto z velikim veseljem. Zdaj je prebivalstvo zelo razburjeno proti tistim ljudem, ki so prisilili zastop, da ostavi zgradbo. Kaj vse hujskanje naredi! Upamo, da bode okrajni zastop vendar zgradbo nadaljeval, ker leži to v interesu celega prebivalstva.

Proti strupenim kačam! Za pokončanje strupenih kač, kakor gadov in modrasov, je razpisal štajerski deželni odbor nagrade. Vsakdo dobi za ubitega gada ali modrass 1 K nagrade. Klerikalni listi so sicer tudi „strupene kače“, vendar pa ne daje deželnih odbor zanje nikakoršnih nagrad. Bi bilo tudi škoda denarja. Ali brez šale: Pobjajte strupene kače!

Živinoreja v ptujskem okraju. Okrajni zastop ptujski je napravil prošnjo, naj se izjavijo okrožja I, IV, XI, za plemenske kraje za pincgavsko pleme, okrožja II, III, V, VI, VII, VIII, IX pa za pincgavsko ter marijadovsko pleme in okrožje VII za marijadovsko, murbodenško in pincgavsko pleme. O tej zadevi je razpravljala sejta glavnega odbora c. k. kmetijske družbe za Štajersko. Poročal je g. Klammer, ki je omenil, da je želja za vstvarjanje čistoplemenškega pincgavskega okrožja opravljena, ker je v okrožjih I, IV, X, XI, pincgavsko goveda že močno vpeljana. Večina občin se je tudi za to željo izjavila. Vsled tega je okrajni zastop že opetovan razdelil subvencijske pincgavsko pleme. V drugih okrožjih tega ni, zato naj bode pleme

mešano. Seja je sklenila, da se izjavijo okrožja I, IV, X in XI (to je mesto Ptuj, Breg pri Karčevina; — Pobrežje, Vareja, Juravce, Lendavske Ternovec, Zg. Pristava, sv. Trojica, Lehniške Sedlače, Novacerkev, Hruščavica, — Veliki Okič, Vel. Varnica, Skorščnjak, Sv. Andrej, Lendavce, Dravce; — Sv. Barbara, Gradišče, Hruščavice, Slatina, Sv. Lizbeta, Zavrh, Turški vrh, kot o krožje pincgavsko pleme, mnogo imena, drugi okraji pa ostanejo za licenciranje za vsako pleme prosti).

Pekovski štrajk v Ptiju je po večini končan. Delavci so dosegli nekaj zboljškov.

Obesil se je 6. t. m. posestnik Anton Veselko v Koračicah pri Ormužu. Ne da bi poslali mrtve, moramo vendar povedati, da je bil klerikalec prve vrste, zvest tovarišem tehtanta Čeha in agitator hofrata Ploja. Posebno se je rad bil v politiku. Gotovo bodo njegovih tovarišev reči, da je bil namerek, ali pa, da je značilna Bodi ljubi Bog usmiljen sodnik njegovi duši. Nam se usmili njegova pridna žena in manj nedorasilih otrok. Dehantu priporočamo: Pomagajte ženi, ako le količkai morete.

Tovarniški požar v Račjem. 8. t. m. je pogorel v Račjem velik del fabrike olja in v pridno delo požarnikov je obvarilo poleg stojajočih fabriko špirita pred ednako usodo. Izvrstno delale požarne Brambe iz Maribora, Pobrežje, Račjega in Frama. Tako se je veliko varnost odpravilo. Škode pa je vendar na 50.000 K.

Cesar je potrdil izvolitev g. dr. Schmidherja za mariborskog župana.

Ogenj. V Rokošah pri Slovenski Bistrici je učil ogenj posestniku Brumenu hišo in gospodarsko poslopje.

Otok ubil. 1. t. m. je padlo 2 letno dečko kočarja Svagona v Poličanah čez 3 m visok hodnik in je bilo takoj mrtvo. Stariši pazite na otroke!

Užgalice izdale. Pretekli mesec so se vrstile v občini Novacerkev pri Celju razne tativne Okradeni so bili m. d. posestnik Stebelj, Vinet, posestnik Dolar v Hrenovem itd. Orobniku Schoberju se je posrečilo, dobiti predmetna tatu v osebi delavca Kolarja. Požgane užgalice, katere je Kolar proč metal, so ga izdal. Iz zapora pobegnil je postopač Kresnik, ki je sedel v zaporu v Konjicah.

Mariborsko porotno sodišče. 5. t. m. se je razpravljalo pred porotniki o umoru v Komornih. Toženi so bili kočar Tomaž Koren, njegova žena Tereza, iste mati Jera Krušč, ki pa je bolana. O umoru smo svoj čas poročali. Komarca je videl kočar Letonja, da gori pri njegovemu sosedu Zajšku. Starega Zajška je našli malo ob hiši v krvi; imel je 14 let. Takoj se je vedelo, da je nekdo stačil pobil, mu vzel denarje in potem hišo zaigral. Starček je imel še toliko moči, da je prilezl iz hiše, kmalu potem pa je umrl. Morilca so dobili na ta način, da je dvignil iz ptujske posilnice deharje, ki so bili vloženi od umorjenega Zajška. Glavna zasluga, da so dobili morilce vsekarokoro orožniškemu komandantru g. Skeriu iz Leskovca. V zaporu je morilec Koren kmalu priznal. Njegova žena in njena mati sta bila obtoženi zaradi soudeležbe. Tomaž Koren je bil obsojen na smrt na vislicah, njegova žena pa na 2 meseca zapora. — 6. junija se je razpravljalo o drugem umoru. Toženi so bili Alojz Poredič, njegova žena Alojzija in njegov brat Janez, vsi iz sv. Petra pri Mariboru. Umorili so v svojem mlini Matijaž Koronika, ki jim je dal shraniti 495 gold. Sodba je bila sledila: brata Alojza in Janeza Porediča sta bila obsojeni na smrt na vislicah; žena prvega, Alojzija Poredič pa na 3 leta težke ječe. — 8. junija se je imel zagovarjanje zaradi goljufije in kridi bivši kramar v Št. Vidu pri Ptiju, Franc Petelinč in njegova žena Roza Petelinč. Kakor smo svoj čas poročali, silepali je Petelinč s ponevremenimi menicami (Wechsel). Obsojen je bil na 18 mesecov ječe. Njegovi ženi ni mogli ničesar dokazati in je bila vsled tem oproščena. 10. junija se je imela zagovarjanje Marija Bežjak iz sv. Marka pri Ptiju zaradi detomora. Kakor smo že pisali, je porodila ženska svoj čas otroka in ga vrgla proč. Takrat so ji prišli orožniki na sled in je bila obsojena zaradi prestopka proti varnosti življencev.

Sedaj je sklenila, da se izjavijo okrožja I, IV, X in XI (to je mesto Ptuj, Breg pri Karčevina; — Pobrežje, Vareja, Juravce, Lendavske Ternovec, Zg. Pristava, sv. Trojica, Lehniške Sedlače, Novacerkev, Hruščavica, — Veliki Okič, Vel. Varnica, Skorščnjak, Sv. Andrej, Lendavce, Dravce; — Sv. Barbara, Gradišče, Hruščavice, Slatina, Sv. Lizbeta, Zavrh, Turški vrh, kot o krožje pincgavsko pleme, mnogo imena, drugi okraji pa imela viničar neki Sl. kateri Viničar je za začgal. Prav po veči gredi b stvari pritožu so pelj nih vo strahovje vpraša posamečin. V predniki tega po učitelji samo učitelje so prada glejmo teljev. Kakor noma skrbet žine. posebe za vsa placo, placo, šala. Liko e tatorji učitelji vajo strani stega šolah prosti času s svojim s vroči načinu. Pravobravnost v dre itd.), kakor svoje No, z bolj leti K na dimo meseči kleri e u telje sreda fritz, sicer vred vse gosp Vest letu ubc povr , o , kuje in r drug za

na mesec dni zapora. Detomora se ji namreč ni uspel dokazati. Pozneje so našli mrljača v nekem gradu. Porotniki se niso mogli prepričati o krividi obtoženke in je bila Marija Bezjak vsled tega osproščena. Kakor znano, se je govorilo v začetku mnogo o temu, da je imel tudi tamošnji kaplan in tej zadevi nekaj opraviti. Pri sodniji pa se ni uspel nesesar dokazati. — Zaradi požiga sta se mela zagovarjati posestnik Alojz Žinkovič in mladik Matija Žinkovič. 22. marca izvršil je tudi Slaček samomor. Našli so pri njemu pismo, katerev se je govorilo o požaru in požigu. Matij Žinkovič je tako resno izpovedal, da je posestnik najel in da mu je viničarnico nujal. Sodbo objavimo prihodnjie.

Iz Koroškega.

Proti učiteljstvu, ki stoji na Koroškem je večini v naprednem taboru, so pričeli črnuhi pri boju. „Kärtner-Landeszeitung“ piše o tej stvari m. dr. tako-le: „Povsed na Koroškem se pritožujejo o nesramnem načinu boja, katerega so peljali politični agenti klerikalcev pri zadnjih volitvah. Rabilo se je pekel in vraga kot strahove za uboge na duhu (kajti za izobraženje ni takih strahov, ker izobraženi človek vrša svojo lastno vest). Ali tudi osebno čast posameznikov se je omadeževalo na najgrši način. V prvi vrsti so klericalci napadali čast nadških kandidatov. Nadalje pa so bili žrtve tega političnega hujskanja s v s o b o d o m i s e l n i učitelji, proti katerim se je ljudstvo nahujakalo samo zato, ker so izobraževali ljudstvo. Čast učiteljev niso mogli črnuhi dotakniti; pač pa so pravili ljudem, da „žrejo“ učitelji „zastonj“ in so dobiti velikansko zboljšanje plač. Prejmo torej to zboljšanje plač in prosti čas nujanje. Učiteljstvo še dolgo nima tistih dohodkov kakor duhovščina. Poleg tega je učitelj večina družinski oče, medtem ko ima duhovnik otroci le za-se, ker ne sme imeti nobene družine. Nadalje ni učitelj za svojo službo v šoli posebej odškodovan, kakor duhovnik, ki dobi pa vsako mašo, poroko, pogreb posebno mastno plačo, vkljub temu, da ima poleg tega lepo plačo, ki se je ravnokar zopet za milijone zvišala. Na vsak način ni imel noben učitelj toliko časa, da bi romal okoli kakor politični agitatorji duhovščine. Počitnice niso vstvarjene za učitelje, one služijo le za počitek otrok in za zboljšanje kmetskega dela. Na eni strani zahtevajo črnuhi skrajšanje šolskega časa, na drugi strani pa vpijejo, da imajo učitelji preveč prostega časa. Ali naj učitelj zaporedoma v treh letih podčuje? Ali naj ne dobiva v svojem prostem času plače? Ali naj v svojem prostem času službo mežnarja opravlja? Ali naj učitelj svojo družino med prostim časom umre? Ali naj posle učitelj svojo deco v farovž, da dobi dobitne iz bogatih duhovniških miz? Sicer pa ima učitelj tudi v svojem prostem času dovolj opraviti (n. p. korektura šolskih zvezkov, delo v drevesnih šolah, uradne spise, delo v društvenih itd.). Na vsak način gre učitelju glede plače kakor glede prostega časa v e l i k o s l a b š e kakor duhovniku. Kategotisti izpostijo opetovanjo roje šolske ure, pri učitelju pa je to nemogoče. No, nova postava je vsaj malo učiteljsko stanje popoljala. Dokaz: Ljudske-šolski učitelj z 12 leti službe ima letne plače 1300 K, to je 108 K na mesec, s katerimi mora sebe, ženo in redimo 4 otroke izdržati; na vsako glavo pride neseno torek 9 gold!. Tako stoji stvar! Ali klericalci hočejo, da bi bilo ljudstvo še bolj nemo in zato se borijo besno proti učiteljstvu.“

V zadnjih številkah „Mira“ se napadajo še edaj po končanih volitvah možje, kakor Seifritz, Nagel i. t. d. Mi kakor vsi pošteni ljudje ver, ne poslušamo to cunjo, vendar vprašamo urednika „S-Mira“ sledče: 1. Ako „izprešate“ ne članke, katere ste prinesli v „Miro“ gosp. Seifritzu, kaj bo priteklo iz njih? 2. Veste, kaj se je pisalo o srečki in o g. Nagelju v „Miro“, vsled česar je bila osojena tuga ženska na 100 K globe; kdo ji bo to povrnil? Veste kaj je rekla ta ženska pri sodniji „resnicoljubnosti“ farjev in „S-Mira“? Priča nismo, da se „Mir“ ne bo sramoval odgovora in nam bo ustregel! Potem pa prinesemo še dve zanimivosti, da se bo „S-Mir“ kar praskal in ušel...

Prvaški listi kakor „Slovenec“ prinašajo vest, da je bil osojen urednik naprednega lista „Landeszeitung“ na 40 K globe. Res pa je da urednik niti pri sodniji ni bil, da je vsa ta vest z l a g a n a. Radovedni smo, je-li bodo prvaški listi to popravili. Ne verujemo, kajti ena laž več ali manj, to je tej gospodi pač vse eno!

Zmaga v Galiciji. 28. maja so se vršile občinske volitve v Galiciji na Koroškem. Naspotniki se niti k volitvi niso upali. Tako so zmagali naši somišljeniki na celi črti. Živeli na prednjk!

V sv. Jakobu v Rožni dolini se je joddalo pri volitvi vendar precej glasov za naprednega kandidata. Zato bruhu farski „Mir“ zdaj svoj strup na uradnike v sv. Jakobu ter na obče spoštovalo družino Schuster. Zlasti rad bi naredil, da se odstavi g. Schuster od poštne službe. Ali — ne boš kaže pihal! Kdo bi se brigal za civiljenje farske cunje, katere se sramujejo celo lastni pristaši?

Obojeni duhovniški hujškač. V volilnem boju se je posebno odlikoval kaplan Seybold v Beljaku. Predrznost takih gospodov je itak znana. Pred kratkim so vrgli gostje tega „božjega namestnika“ iz neke gostilne. Pri tem je kaplan stražnika opozval. Zato je bil obojen na 3 dni zapora. Radovedni smo, je-li bode hujškač i zanaprej otroke „krščansko“ vzgajal.

Župnik — obojen! Župnik Laure v Tazeneku je bil obojen na 100 K globe, ker je žalil g. Tomaža Steinkeller. Čudni postajajo „božji namestniki“ na Koroškem!

Zivinski sejmi se vršijo: dne 17. junija v St. Vidu; — dne 24. junija v Starem dvoru, Djekšah, Waldsteinu in Gutštajn ter Pöllingu; dne 26. junija v sv. Janeza (St. Johann am Brückl), dne 28. junija pa v Greifenburgu.

Porotna sodnija v Celovcu. 2. t. je stal pred porotniki bivši magistratni official Johan Sumper. Od marca 1. 1904 naprej je poneveril skupno čez 2500 K. Obojen je bil na 2½ leta težke ječe. — Dne 3. junija imel se je zagovarjati urednik naprednega lista „Freie Stimmen“, g. J. Lackner. Tožili so ga klerikalni lastniki t. zv. „Josefdruckerei“, ker jim je očital umazano konkurenco. Med razpravo je dokazal g. Lackner da delujejo črni tiskarnarji edino z neutrostjo ljudstva. Vsak kupec dobi v klerikalni tiskarni molitev s 300 dnevnim odpustkom. Nadalje se je dokazalo, da so ponatisnili črnuhi razne slike brez pravice. Zastopnik črne gospode je sicer menil, da je dobil kaplan Walcher eno teh slik od neke pevke. Hm, hm, kaplan in gledališka pevka?! Nadalje se je dokazalo, da klericalci niti nedeljskega počinka ne pozna id. Na podlagi vsega tega bil je napredni urednik ednoglasno opročen, klerikalni tožitelji pa morajo plačati troške.

Cesarški manevri se vršijo na Koroškem od 4.—7. septembra in to med 3. in 14. korom. Pri tej priliki bode stanoval cesar v Celovcu.

Požar. 6. t. m. je bil v Galiciji veliki požar. Pogorela so vsa cerkvenemu predstojništvu pripadajoča poslopja in žandarmerijska kasarna. — V Tinju je gorelo 5. t. m. Pogorela so vsa poslopja posestnika Polačeka p. d. Efe, vso poštiščo in krma ter 4 prašičov. Veter je zanesel ogenj še na poslopja posestnice Krant, ki so tudi popolnoma pogorela.

Poštenjak. Gostilničar Schellander iz Podljubelja je našel denarnico s 1.300 K in jo takoj vrnil.

Vlomi. V noči od 5. na 6. t. m. so vломili tatovi v mesarijo Strutz in v zelharijo Koschitz v Celovcu ter odnesli precej denarja.

Lep sin! V Vrbu je imela neka zakonska dvojica 15 dni ženino mati zaprto. Sodnija ima stvar že v roki.

Mrtvo žensko so našli 7. t. m. pri Gospej-sveti; baje je umrla vsled božjasti.

Po svetu.

Vihar. V Gradiville (Kentuki v Ameriki) je bila velika nevihta. 10 oseb je prišlo ob življenje, 31 oseb pa se doslej ni našlo. Na karelinskih otokih je uničila nevihta domovje 1500 ljudi. Uttonilo je 250 oseb. Vse otoke pokriva pesek, katerega je dvignil vihar iz dnu morja. Tudi v državi Illinois je bil velikanski vihar, v katerem je prišlo več oseb ob življenje.

„Odilien zavod za slepe v Gradcu“ sprejme z dnem 15. septembrom 1907 vse slepe 4—12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico v Štajerski; prav tako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto le malenkost; ako pa je prisiljevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme Štajerski Odilien zavod v Gradcu“ brezplačno. Podružuje se vse predmete ljudskih šol; uspešno se goji petje in godba, kakor tudi ročna dela, kakršna zamore izvrševati slepec samostojno. Prošnje na tukajšnje ravnateljstvo zavoda naj se oddado najkasnejše do konca julija. Pridenje naj se zajedno sledi listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list in zdravnikovo izpričevalo, ki naj priča da je otrok slep in da je sposoben za pouk in vzgojo. Naslov zavoda: Graz, Leonhardstrasse Nr. 130.

Novo Avstrijo, kakor se kaže po volitvah, nam predocuje prav jasno in lepo avstrijska volilna karta (Reichsratswahl-Karte), katero je izdala tvrdka G. Freitag & Berndt, Dunaj VII/1 za ceno K 2.— Vsak volilni okraj je lepo po strankah razdeljen, tako, da se ima jasni pregled. Karta obsega poleg tega še več koristne. Kdor se za take stvari zanima, temu priporočamo karto!

Gospodarske.

Prešičja paša. Da bi gonili kje prešiče na pašo, o tem se večini naših kmetov niti ne sanja. In vendar je paša osobito brejim svinjam in mladim prešičem jako prikladna. Posebno dobro vpliva paša na živali, ki rastejo in na take, katerih ne mislimo naglo debeliti. Doječe svinje, ki so telesno oslabele, se na paši v kratkem popravijo, ako se jim polaga vsak dan po dvakrat še nekoliko zdrobljenega ječmena ali zdrobljene turšice. One pa ne zadobe naglo samo prejšnje telesne moči, marveč ohranijo več let rodovitnost in skotijo vedno močne mladiče. Ko pridejo prešiči v jeseni iz paše v hlev, so jako požrešni in se hitro odebelpijo, ker se je želodec na paši jako razširil. Tudi okostje je bolj močno, pa tudi živci in sploh cela telesna oblika se zboljša. Breje svinje ostanejo lahko na paši do tedaj, ko imajo skotino. Paša je bolj poceni, nego krmljenje prešičev v hlevu. Pa tudi razne kužne bolezni se prikažejo na paši bolj pored koma nego v hlevih. Kjer imajo naši ljudje dobre pašnike in redijo več prešičev, tam priporočamo naj jih pasejo. Da ne bodo mogli prešiči po senožetih ritih, je najboljše, če se jim dene v nos žlezne kolobarčke, kakoršni se stavijo navadno bikom. Ako puščamo prešičev vedno zunaj, napraviti jim je tudi priprosto lepo, kjer se ob slabem vremenu skrijejo. Tudi moramo skrbeti, da dobe dovolj sveže vode in če le morec napraviti jim je tudi primerno lužo, kjer se bodo lahko kopali. Na taki paši ostanejo prešiči lahko celo poletje, seveda mora biti pašnik dobro ograjen. Prešičejerci na nemškem, kjer je paša skoraj že splošna, računajo na 10 svinj. 1½ do 1½ hektarja srednjega zemljišča za pašo. Ta pašnik razdelijo v tri oddelke, od katerev popasejo vsako toliko časa po enega. S tem se paša boljše iskoristi. Če je paša dobra, se le malo krmii ali pa nič in sicer se daje krmske dodatke (sezamove, kokosove, lanene tropine ali pogache, luculus itd.) pri slabici pa je treba tudi nekoliko krmiti. Doječim svinjam dodajati je krmje tudi pri dobrini paši. Znamenit nemški svinjerejec pravi: Prešičja paša ima torej namen: 1. Živali ostanejo zdrave in močne, kar je velike važnosti, če pomislimo, kako so podvrženi prešiči raznim boleznim; 2. Živci se bolj okrepijo nego v hlevu, s čimur zadobijo prešiči pravo obliko in dajo tudi lepe mladiči in 3. s pašo imamo od prešičereja več dobičkov.

Škropite v drugo in tretje! — Letos zna biti peronospora huda, ker so jutranje rose precej močne. Ne moremo si kaj, da bi ne naših vinogradnikov vnovič opozorili na najbolj važno delo v vinogradnikih, ki se ne sme odnašati, na škropljenje. Sedaj bo čas za tretje škropljenje in vendar so nekateri posestniki, ki še prvega niso opravili. Trta nam je letos lepo pokazala, varujmo jol.

Listne ušice se nahajajo od spomladi do jeseni na zelenih mladikah sadnega drevja ter povzročujejo dostikrat precejšno škodo. Zima vzame sicer vse listne ušice, toda iz mnogobrojnih črnih zimskih jajčic, katerih je vse polno po vejicah, kakor bi bil smodnik potrešen, pridejo v spomladi mlade ušice. Te ušice srkajo sok na zelenih mladikah, vsled česar se listi skodijo in namehurijo, mladike pa skrivijo in pokrivojo tako, da drevje ne dobiva potrebnega živeža, da torej ne more rasti in tudi ne donašati sadic.

— Listne ušice najlože uničimo, če škropimo večkrat v letu ali operemo napadene vejice z vodo, v katerej smo skuhalo tobaka in raztopili žafjo. — Polonica ali božja kravica (Marienkäferchen) in njene ličinke žejo listne ušice: zato jim moramo prizanesti. Listnim ušicam podobne so krvave ušice. Te napadajo pa samo jablane. Kaj rade se nahajajo na deblu in vojak, kjer je drevo ranjeno. Že od daleč ugledamo na takšnih mestih bele kosmiče, to je cela družba rudeckostornjavih ušic, ki imajo na svojem zadku tanko belo volno. — Če te ušice zmastimo, dado neko umazano rudečo tekočino od se, vsled katere so dobile ime "krvave ušice". Te ušice pa zabodejo svoje sesalo skozi ljubad in se rede kakor sploh vse ušice od drevesnega soka. — Valed tega poškodovanja nastanejo grčaste raku podobne otekline, ki pozne spokajo; drevo oslabi in se pogostoma posuši. Krvave ušice kakor sploh vse ušice se ogromno množijo; zato nām jih je povsod zatirati. Najzanesljiveje jih pokončujemo, ako jih z cunjo zmastimo.

Vinogradski škodljivec „zavijač“ (Rebenstecher) je majhen modri ali zlatorumeni rilčkar. On škoduje stem, da pregrinje na raznem listnatem drevju in na vinski trti listne rečle ali celo mladike. Ko je pregrineno listje zvenelo in postalo mehko, leže svoja jajčica nanj, ter sesuka to listje v smodkam podobne zavitke. — On oglodava pa tudi pope, mlade liste in na vinski trti nežna razcvetja ter napravi na ta način veliko škodo. Tega škodljivca najlože zatiramo, da zbiramo v spomladi njega samega in njegove zavitke, katere sežgemo.

Proti gosenicam. — Letošnje leto je pravo goseničino in črvinovo leto. Toliko je te zalege, da so sadovnjaki in tudi hrastovi gozdovi popnek popolnoma razjedeni. Proti ti golazni bi bilo treba ptiče bolj čuvati. Žal, da se pri nas strašansko mnogo koristnih ptičev polovi in pomori. Nekateri otroci po deželi ne dajo nič drugega, kakor da iščejo po šumah gnezda. Šole in županstva bi morala tu bolj strogo nastopati in s kaznijo zabraniti tako škodljivo delovanje. Tudi straši ne bi smeli svojim otrokom vsega dovoliti; če jim dajo primerno delo, se ne bodo mogli otroci potepati. Razun s čuvanjem ptičev, skrbeti bi se moralno, da se nekoliko zatre škodljivo golazem z boljšim oskrbovanjem sadnega drevja. Vzlasti v jeseni bi se moralno sadno drevje očistiti in pobeliti. S tem bi se zamorilo mnogo goseničnih jajc in drevo ne bi spomladi toliko trpelo. Kjer je napravil pedic ali mera mnogo škode, tam je treba nastavljati v jeseni lepljive kolobarje. Ako napravimo dve ali tri leta v polni meri svojo dolžnost, iztrebimo tega poslednjega škodljivca lahko popolnoma iz svojega zemljišča.

Sušenje sena in detelje. — Dokler traja lepo in vročo vreme je sušenje sena in detelje pač lahko delo. Ne pa tako, ako nastopi dež. Dokler je trava še sveža, ne škodi ji, če leži pokošena na dežju, na pol posušeno seno pa se v mokroti popolnoma pokvari. Ako pustimo tako seno razrnjeno, izpere voda mnogo redilnih snovi, aroma in barve, če pa denemo na pol suho seno v kopo, se lahko vname in splešna. Plesnivo seno je skoraj nerabno. Sušenje sena in detelje v mokrem vremenu si jako olajšamo, ako napravimo na travniku ali deteljišču kozle ali kozolce. Priprav kozolec si lahko v nekolikih minutah napravimo na ta način, da zabijemo v zemljo po vrsti 2 do 3 metre dolge stebriče ali močne kole in sicer po 2 metra narazen. Na te stebre pripravimo v več vrstah žico ali pa privzemmo na nje prekle. Dobro je konečna steba podpreti, da jih teža trave ali detelje ne prevrže. Kot končni stebri služi lahko tudi kako drevlo. Ko smo napeli spodnjo žico, je najboljše, da jo koj obložimo s travo in šele potem naategnemo za kakega pol metra bolj visoko drugo

žico. Dolgot takih kozolcev se ravna po množini trave. Deteljo je najboljše vselej sušiti v kozolcih, ker se izgubi s preobražanjem prevedet deteljnega listja. Na kozolce je deti deteljo, ko se je na pol posušila.

Proti polžem se priporoča cesarski tulipan (Fritillaria imperialis). Polži to rastlino, ki cvete tako lepo, prav radi glodajo, ker je pa strupena, po nji poginejo. Rastlino je razrezati na majhne koščekе ter jo potrositi tje, kjer delajo slinarji škodo.

Poslano. (Montpreis), v zadnji številki je prinesel Slov. gospodar's notico iz Planine. Jaz sem bil na po del način napaden, saj bi ne bilo ničesar druzge pričakovati, zakaj ta list je enakih podlosti že vajen. To me pa kar nič ne vznemirja. Pomnite: »Lasst man die Hunde bellern, so hören sie von selbst auf« — slovenski: pusti pse lajati, saj ne hajo sami. — Toliko v pojasmilo.

Ernst Huttler

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato ozirati, da se rane popolnoma še sledaj ozdravijo, kadar so odstranjene iz njih vse nezdravje deli. Kratkomalo je potreben, da se varuje rano takoj pred vsako nečistostjo in da se rabí sredstva, ki hlađajo ter branijo bolečinam. Dobre temu namemu služe domače sredstvo je obč znanra Pragerska domaća žavba iz apoteke B. Fragner, c. kr. dvorni lifierant v Pragi, ki se dobiva tudi v tujskih apotekah (glej inzerat).

Listnica uredništva in upravnosti.

G. Voličin: Plačano do 15/2 1907. — Več do pisov smo odložili za prihodnjie. — Rog Slatina: Ali ste dobili vse? Pozdrav!

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. junija: 78, 63, 80, 3, 4. Trst, dne 8. junija: 90, 68, 72, 19, 79.

Prava britev iz Solinga

za vsako mojo britev prevzamem polnogarancijo, ker je vska iz najboljšega angleškega jekla izdelana.
Štev. 8700 Dobra britev, s fino poliranim voto brušeno klinom, povsem ostra, črno poliran les in etui K 1,50
Štev. 8700 Posebno dobra britev, najfinje po-lirana $\frac{1}{2}$ voto brušena, povsem ostra, črno pol. les in etui K 2.—
Štev. 8708 Ista britev kot 8702, ali $\frac{1}{2}$ voto brušena K 2,50
Štev. 8706 Najfinja britev iz posebno dobrega dela $\frac{1}{4}$ voto brušena, črno poliran les, povsem ostra in etui K 2,80
Štev. 8710 Izredno fina britev v izborni izpeljavi $\frac{1}{4}$ voto brušena, črno pol. les, povsem ostra z etui K 3,50
Štev. 8715 Mesto lesi prava slonova kost, $\frac{1}{4}$ voto brušena povsem ostra, izvestno delo, tudi etui K 4,80
Varstveni aparat za briti, jako ugoden in brez nevarnosti K 3,50
Jermonia za britve K 1,20, K 1,50 in K 2.—
Razposljava po Hanns Konrad razposiljalna tvrdka v Mostu (Brux) Stev. 876 (Češko). Bogato ilustrovani cenik z nad 3000 slikami zastonj in franko. 542

Hlapec ki zna ravnati s konji, se sprejme pri srečanju Korošec v Zg. Hajdini št. 177 pri

Starejšo deklo k otrokom

ki ima ljubezen do otrok in se razume tudi na vsa druga domača dela, se takoj sprejme Mesečna plača 3 gld. in vse v hiši. Vpraša se pri graščaku majorju v Dornavi, p. Možganjce. 317

Specerijsko trgovino v gostilno

v najboljšem stanju v kraju Sp. Stajerske farne cerkve na gibanju da se v najem pod vse pogoje. Več pove Juh W. posestnik na Bregu pri

Franz Schütz

v sv. Trojici v Slovenskih Goricah

naznanja slavnemu občinstvu, da je zdaj nova slatiná pod imenom

„Hl. Dreifaltigkeitsquelle“

izgotovljena. Slatina je 1 uro od sv. Trojice ali 1 ure od sv. Lenarta oddajena v občini Zgornje Žerjavce in je zelo dobra. Vabi se torej slavno občinstvo na mnogobrojni obisk, da se vsakdo lahko prepriča o dobroti in okusu slatine, katera se bode zelo ceno prodajala!

Prve prek fijo.

Red

Sv

v novem za-se r lastni le, Ter kisiši v teh imen Rohitsel

Rane

vse vrst naj se varujo
jed skrbno pred vsako nečistostjo,
ki vse te postane lahko najmanjša raba nevarna in večna.
Za 10 let sem se rabi omekšajoči Pragerski domači
voda kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
zmanjša vsečje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje
sploh zdravljenje.

Razpoložila se vsak dan
vsi dnevi 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti
vsi naprej-plaćilu 3 K 16 vin. se poslje
vsi 4 doz. za 7 K pa 10 doz. in to na
vsu avstro-ogrsko stajcione.

Isu dela zavitoči imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.
Apteka zum schwarzen Adler.
Praga Kleinseite, Ecke der Nerudagasse No. 203.
Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanah

piprada p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
obonjega špecerijskega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, cibere, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zaloga manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Ura na perpendikelj z
bilom (Schlagwerk) K 10.50
vlepo poliranem kostnu z orehovega lesa,
30 ur idoča, z belo cifernico, 61 cm visoka
K 10.50.

Ista, 14 dnij idoča, z bilom (Schlagwerk)
na uro in na pol uro K 12.20
Bilo slično zvonjenju v stolpu zviša ceno
pri prvi uri za K 1.—, pri drugi za
K 1.50.

Te ure so vsled svoje vrednosti in krasote
elegantni predmet v pohištvi.

Za vsako uro 3 leta pismene garan-

cije.

Razpoložila po povzetju

HANNS KONRAD

Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko).
Ljeto ilustrirani ceniki z nad 3000 podobami se posljejo
po zahtevi vsakomur zastonji in franko.

549

Red Star Line, Antwerpen

V Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New-York in v Filadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtei na Dunaji
ali

Franc Dolenc, kone. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice stev. 41. 587

Svarilo! Kakor ima vse, kar je dobro,
svoje posnemovale, tako skuša
v novjem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti
nes renome staroznanih Rogaških mineralnih vod
(zlastina štajerske dežele). Omenimo torej, da sta
Tempelquelle in „Styria Quelle“ pravi rogaški
vod. Pazi vedno na našo žnamko, ki ima poleg
imen Štajerski deželni žreb (panter) in na zamašku
štajerski.

Učenec

se sprejme pod ugodnimi po-
goji pri g. Alezic Pečnik, pe-
kovski mojster v Celnici ob
Dravi pri Mariboru. 308

Pridni učenec

iz poštene hiše se vsaki čas
sprejme pri Franc Wizart v
Judendorfu pri Leobnu Znati
mora slovensko; nemškega se
lahko tukaj pruči. 312

Hiša

v mestu Ptuj, primerna za
vsako obrt, veliko dvorišče in
gospodarsko poslopje, ki se
dobro obrestuje, se ceno proda.
Več pove uprava „Štajerica“.

2 kovaška učenca

in 2 pomočnika se sprejmeta
pri kovaškemu mojstru Alojz
Kores Maribor, Kärtner-
strasse 84.

Prodajalna

na meji mesta Celje, glavna
cesta št. 18 v Gaberju, lepi
lokal s stanovanjem, se odda
s 1. julijem za 40 K. Tudi se
dotično hišo proda. Izve se
pri Viktor Naslo v Celju.
369

Zahtevajte

zastonji, da se Vam poslje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/4 nat. velik.

Harmonika na vetrju (Windspiel)
Praktična novost!
Krasna godba!

Ta instrument se na vrtilih
hišah, stangah, drevesih, hi-
šah itd. pritrdi in dajo ti gla-
sovi in akordi že pri naj-
manjšem vetru res (prijeten)
umetni vžitek. Harmonike
(Windspiel) so 28 cm dolge
in stane komad

samo K 3 — samo

Razpoložila se po poštrem
povzetju Erzgebirgisches
Musikwaren - Versandhaus,
Hanna Konrad v Mostu (Brüx)
Nr. 876 na Českem.

Zahtevajte velik ilustrirani
cenik z nad 3000 slikami
brezplačno in poštine
prosto. 538

Zahtevajte

zastonji, da se Vam poslje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/4 nat. velik.

Garancija več let

Vsako ne brezplačno blago su vzemete
pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam- 3:50
sko rementvar gold.

Nr. 322 Srebrna rementvar 3.50
za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5, dvojni mantel gold. 6:50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantel
15 kamenjev, pos. 7-9:50
srebrna močna gold.

Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Ekspert v vse dežele.
Marburg P 1, Štajersko.

Styria-

bicikelni

Novi modeli 1907.

Cena za gotov denar:

Styria-bicikelni močni
(Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikelni,
najfinjejsi (Strassenrad)
po K 180 K 200 Styria-
bicikelni (Halbrenn-
Maschine po K 240 Styria-bicikelni (Luxus-
Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-
Doppelglockenlager po K 280

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne prodajava po
80, 100 K. Na obroke (rate) po ugodni pogoji prodajava
samo z a n e s l i j i v i m kupecem in proti dvanajstmesec-
nemu poplačilu in sicer same nova kolesa. Na
zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošle cenik
zastonji. Styria-bicikelni so dandanašnji najimenitejši
fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te
bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikel-
nov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luft-
schläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch, zastopnika za okraje
Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se poslje zastopnikoma, ker fabrika posameznih
koles ne razpoložila in ne proda.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju
5 dni, 7 ur, 38 minut. Red-
nadirektnazvezza za brzo- in
poštini par-
niki, ki imajo
dvojuatevijake,
iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado,
Brazilijo, Argentinijo, Afriko.
Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura
za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10,
„Österr. Hof.“

Jos. Kasimir, Ptuj

trgovina s špecerijo, materialom, barvnim
blagom.

Priporočam:

Za živino

klajno apno, kornaj-
burški redilni prav-
šek, rdečo sol, gren-
ka sol, žveplenje
cvetje i. t. d.

Za setev:

za travo, repo in dru-
ga semena, 3-7 letna
detelja brez grinta
karbolinej, barve,
laki, čepici (pinsel).

Peljemo le dobro blago po najnižjih cenah in zagotovljajo-
vedno realno dobro postrežbo; Omenim še, da se nahaja moja tr-
govina le v lastni hiši, kjer je bila prej glavna tobačna tra-
fika!

Dve vili na prodaj!

V gorno Savinjski dolini so dve lepi vili z vrti
na prodaji; najbolj sposobni za privatne ali
vpokojene (penzioniste); ena bi bila tudi prav
primerna za vinskega trgovca, kateri bi si lahko
tudi z vožnjo (fijakerja) dosti zasluzil. Več pove
Franc Jama gostilničar pošta Bežiška vas ob
ob Paki (Rietzendorf. P. Cilli).

367

AVIZO!

Ako hočete realiteto ali obrt vsake vrste, hotele,
vile, gostilne, posestva, ceglarne, sanatorij itd. na
prostoru ali v provinciji hitro in zaupno kupiti
ali prodati, obrnite se zanesljivo na

prvorazredno internacionačno podjetje in trg
z realitetami Dunaj V/2, Schönbrunnerstr. 80.

Prvo največjo podjetje, zastopstvo v vseh provincah
Avstro-Ogrske. Kar se ogledovanja in pogovora
tiče zahtevajte brezplačni obisk, za kar vam ni
treba nič plačati.

Štev. 21 837

II 3.099

129

311

Razglas.

Za uničenje strupenih kač, gadov in mo-
drasov, se izplačuje tudi letos premije in sicer
v visokosti ene krone za kačo.

Kdor hoče dobiti tako premijo, vposlati
mora ubiti kače ali pa vsaj njih glave v vrho
agnosciranja gospodu kustosu coolegične zbirke
deželnega muzeja „Joanneum“ v Gradič (Herrn
Kustos der zoologischen Sammlung am Landes-
museum „Joanneum“ in Graz).

Da se izdatke za poštino prihrani, pripo-
ročamo, da se shrani glave ubitih kač v dobro
zaprti, z denaturiranim špiritem napolnjeni steklenici
(glazu), dokler se zamore vposlati večje
število glav na enkrat; takrat je treba glave
z špirita vzeti, posušiti in v kartonskih ska-
tijah (cigaretnih škatljicah itd.), na katerih
naj bude označena na tančna adresa o-
pošiljalja, vposlati.

Izplačevanje premij se zgodi tekom enega
meseca po vpošiljavitvi in agnosciranju kač.

Reklamacij se ne vpošteva.

V času od 1. julija do 15. septembra
se ne zgodi premirjanje in se ne sprejme po-
sljatve kač, ker jih c. k. pošta v tem času za-
radi gnilobe vsled vročine ne transportira.

Med tem časom ubite strupene kače, ozi-
roma njih glave, naj se na zgoraj označeni na-
čini shrani v špiritu in naj se jih vpošlje po 15.
septembru k agnosciranju.

G r a d e c, 28. maja 1907.

Štaj. deželni odbor.

Dva pekovska učenca

močna, zanesljiva, se sprejmeta
tako v pekarji Bl. Smetschan
v Celju.

359

Fotografije kot znamke

(marki liki znamkam na pis-
mah), in dopisnic s sliko
deluje po vsaki poslan fotogra-
fiju po ceni Otto Neumann,
Prag, Karolinental Štev. 130.
Ceniki se posljejo na zahte-
vanje brezplačno in franko. 366

Vozniki

za hlove in les voziti najdejo
dober zaslužek pri A. Lösch-

nigg pri Sv. Lovrencu na kor-

zeleznici.

375

Ena hiša

se proda v Ptaju. Hiša stoji
z 9 sobami, z 2 vrtoma in
sviščkim hlevom. Vrata se
pri gospoj Mariji Arnuš,
Dravska ulica 16. 373

